

Je vaša lestev varna in ustrezno pregledana?

Interveniranje gasilcev lahko uvrstimo v kategorijo zahtevnejših in tveganih del, saj se pri posredovanjih nenehno srečujemo z nevarnostmi, ki večkrat posredno ali neposredno ogrožajo naše zdravje, večkrat tudi življenje. V skupine tveganih ravnanj gasilcev poleg nepazljivosti, neupoštevanja postopkov dela, neuporabe zahtevane varovalne opreme in drugega spada tudi neustrezno vzdrževana in pregledana delovna oprema. Orodje in oprema, s katero rokujemo pri delu, sta pogosto izpostavljena ekstremnim razmeram, zato področij, kot sta vzdrževanje in pregledi, še zdaleč ne gre zanemariti.

Avtor:
Anže Bitenc
poklicni gasilec
Gasilska brigada Ljubljana

Eden najpogostejše uporabljenih kosov opreme pri gasilcih je prenosna gasilska lestev. Uporablja se tako rekoč pri vseh vrstah intervencij – požarih, prometnih nesrečah ali kateri koli drugi tehnični pomoči. Čeprav se izpostavljenost lestve glede na posamezno vrsto intervencije razlikuje, vedno obstaja možnost poškodovanja. Gasilsko-reševalne enote po Sloveniji pri svojem delu poleg t. i. industrijskih lestev v večini primerov uporabljajo gasilsko-reševalne lestve.

Pravila, pogoje in metode pregledov ter servisiranja delovne opreme opredeljujeta Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Uradni list RS, št. 101/04, 43/11-ZVZD-1) in Evropski standard (SIST EN 1147:2010) tudi za lestve, ki jih uporabljajo gasilci in reševalci ter so narejene v skladu z omenjenim standardom.

Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu pri uporabi delovne opreme zajema vso delovno opremo, vključno z lestvami. Lestve, ki jih opredeljuje ta pravilnik, so izdelane po različnih standardih. Če izločimo gasilsko-reševalne lestve, imajo druge lestve najpogostejše nosilnost do max. 150 kg, kar pomeni, da za reševanje niso primerne. Zaradi zakonskih obveznosti do delodajalcev oz. odgovornih oseb bi izpostavil nekaj členov omenjenega pravilnika.

SIST EN 1147:2010 je evropski standard, ki opredeljuje zahteve, preskusne metode in merila za prenosne lestve, ki jih uporabljajo gasilci in reševalci oz. se uporabljajo za njihove namene. Poskusi pri tem standardu so, po navodilih proizvajalca, TIPSKI in ne PERIODIČNI.

Pregledi se izvajajo redno vsakih 12 mesecev ali v krajšem obdobju, če sumimo, da lestve niso varne

Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu

5. člen

(2) Delodajalec mora pridobiti in hraniti dokumentacijo, iz katere je razvidno, da delovna oprema ustreza predpisanim varnostnim in zdravstvenim zahtevam.

8. člen

(4) Delodajalec mora zagotoviti, da je delovna oprema vzdrževana v skladu z navodili proizvajalca delovne opreme tako, da ves čas uporabe ustreza določbam tega pravilnika.

9. člen

(2) Delodajalec mora zagotoviti nadzor nad delovno opremo, katere uporaba je lahko nevarna in škodljiva za delavce:

- z rednimi kontrolnimi pregledi in kjer je potrebno, s preskusi, ki jih opravijo pristojne osebe, v skladu s predpisi, in pregledi, ki jih opravijo pristojne osebe, če pride do izjemnih okoliščin, ki ogrozijo varnost delovanja opreme (npr. sprememba načina dela, poškodba opreme pri delu, nevarni pojav ali daljše obdobje nedelovanja), da se zagotovi upoštevanje varnostnih in zdravstvenih zahtev ter pravočasno odkrivanje in odpravljanje napak.

(3) Ugotovitve pregledov iz prejšnjega odstavka morajo biti zabeležene in morajo biti ves čas uporabe delovne opreme na voljo inšpekciji dela.

43. člen

(1) Delodajalec mora zagotoviti periodične preglede in preskuse delovne opreme v rokih, ki jih je določil proizvajalec.

(2) V primeru, da proizvajalec ne določi roke periodičnih pregledov, mora delodajalec zagotoviti periodične preglede in preskuse v rokih, ki ne smejo biti daljši od 36 mesecev.

po tem, ko so bile uporabljene za namene, za katere niso predvidene ali so bile izpostavljene udarcem in visokim temperaturam. Tipske preglede in servise izvaja strokovno usposobljena oseba, licencirana s strani proizvajalca za tipsko pregledovanje in servis prenosnih lestev, narejenih po standardu SIST EN 1147:2010. V skupino lestev, ki jih danes opredeljuje standard, spadajo tudi lestve s predhodno veljavnimi standardi (EN 1147, DIN14710, 14711, 14713, 14715 ONOFORM F4047).

KAKO POTEKA TESTIRANJE NAPRAV PO SIST EN1147:2010?

Testiranje je razdeljeno na dva dela. V prvem delu preizkuševalec lestev pod določenimi pogoji obteži, izmeri odstopanja in izračuna rezultat/ odstopanje med različnimi tipi meritev. Drugi del obsega vizualni pregled vseh elementov lestve – kontrolo vrvi, ki mora biti brez poškodb in pravilno nameščena, ali kontrolo trdnosti povezave med letneniki in klini.

Po pregledu preizkuševalec v skladu s standardom izda potrdilo o izvedenem rednem testiranju in servisu. Na podlagi opravljenega preskusa poda mnenje o ustreznosti ali neustreznosti lestve za uporabo.

oprema in okolje ostajajo varni, zanesljivi in prijazni do uporabnika.

Vsa delovna oprema mora biti v obdobju, ki ne sme biti daljše od 36 mesecev, pregledana s strani od resornega ministrstva pooblaščenice osebe. Za lestve, narejene po standardu SIST EN 1147:2010, je – poleg zgoraj navedenega pregleda – potrebno izvajati tudi servis in tipski pregled v obdobju 12 mesecev s strani proizvajalca oz. z njegove strani pooblaščenice osebe. ⁶⁰

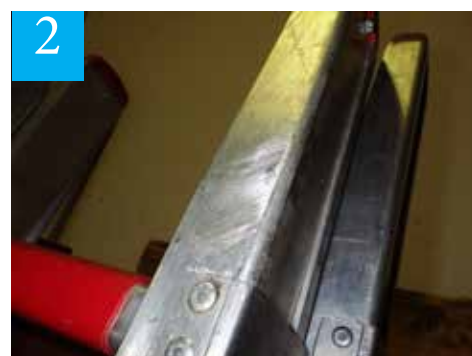
VIRI:

- Pravilnik o dovoljenjih za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti in zdravja pri delu (Uradni list RS, št. 109/2011)
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Uradni list RS, št. 101/04, 43/11-ZVZD-1)
- Standard SIST EN 1147:2010

Slika 1: Poškodovan klin lestve

Slika 2: Površinska odrgnina na lestvi – potrebno je manjše popravilo

Slika 3: Preizkus gasilske trodelne raztegljive lestve

Slika 4: Preizkus stikalne lestve

Slika 5: Preizkus z obtežitvijo povezovalnega A-kosa

Poškodovane lestve ali lestve, ki kažejo kakršne koli znake obrabe oz. niso več varne za uporabo, moramo odstraniti iz uporabe. Izločene lestve je potrebno strokovno popraviti in jih pripraviti za varno uporabo.

Podjetja in gasilske enote se rednemu vzdrževanju in pregledu delovne opreme izogibajo in ju zanemarjajo, predvsem zaradi stroškov, povezanih z njimi. Kljub vsemu sta redno vzdrževanje in pregled poglavitna dejavnika za zagotovitev, da delovna

Zdrava in uravnotežena prehrana na delovnem mestu

Spodbujanje in omogočanje **zdravega načina življenja zaposlenih** je dobra popotnica za boljšo delovno storilnost in zadovoljstvo.

Poleg redne telesne aktivnosti ter izogibanja tveganemu pitju alkohola, kajenju itd. je prehrana eden od ključnih dejavnikov, ki vplivajo tako na ohranjanje kot tudi na krepitev zdravja, preprečevanje obolenosti in na potek zdravljenja že obstoječih bolezni ter posledično tudi na čas bolniške odsotnosti. Primerno prehranjevanje zmanjšuje ekonomsko breme zbolevanja na individualni ravni in ravni družbe.

Avtorica:
Helena Okorn, mag. farm.,
nutricionistka
Nutriaktiv

Prehrana med delovnim časom vpliva na počutje zaposlenega in njegov delovni elan. Delovno okolje je lahko primerno mesto za promocijo zdravega življenjskega sloga. Zaposleni namreč na delovnih mestih preživijo večji del dneva. S spodbujanjem primerne prehranjevanja v delovnem času lahko vplivamo na prehranjevalne navade zaposlenih tako v delovnem času kakor tudi v privatnem življenju. Poleg tega je uvajanje sprememb v skupini zaradi medsebojnega podpiranja sodelujočih lahko tudi učinkovitejše kot uvajanje sprememb pri posamezniku (moč skupine).

Spodbujanje in omogočanje zdravega prehranjevanja na delovnem mestu naj bo usmerjeno k vsem zaposlenim v podjetju in podprto s strani vodstva. Namen vseh aktivnosti je izboljšanje kakovosti prehrane in okrepitev ozaveščenosti pomena primerne prehranjevanja. Pri uvajanju sprememb je bistvenega pomena aktivno udejstvovanje zaposlenih ter upoštevanje njihovih potreb in mnenj.

Pri prehranjevanju na delovnem mestu se soočamo z različnimi

težavami in izzivi, kot so neustrezne prehranjevalne navade odraslih prebivalcev Slovenije ter sodoben način življenja, ki vodi k podaljševanju delovnega časa preko celega dneva. V podjetjih velikokrat ni ustrezne organiziranosti prehrane oziroma se v primerih, kjer je prehrana organizirana, pripravi obrokov za delavce uporabljajo živila slabše kakovosti. Med vodstvom slovenskih podjetij je prisotno pomanjkanje zavedanja o pomenu uravnotežene prehrane.

Različne raziskave o načinu prehranjevanja v Sloveniji kažejo, da je prehrana slovenskega prebivalstva nezdrava. Slabe prehranjevalne navade se odražajo v neprimerni razporeditvi obrokov preko dneva in izpuščanju zajtrka. Energijska vrednost povprečnega obroka je previsoka, zaužijemo preveč maščob v celoti in preveč nasičenih maščob.

Zaužijemo tudi premalo sestavljenih ogljikovih hidratov, premalo sadja in zelenjave ter tako premalo vlaknin, ki so pomembni prehranski varovalni dejavniki pred nastankom kroničnih nenalezljivih bolezni.